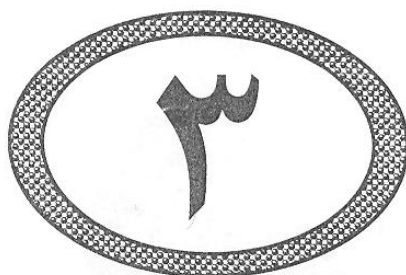
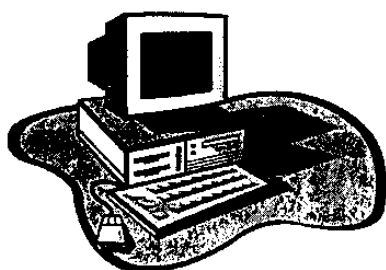

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پایگاه اینترنتی محصولات پژوهشی

فروردین ۱۳۸۲

نتایج پژوهش‌های دفتر بر روی اینترنت

— به عنوان مقدمه:

دفتر فرهنگستان علوم اسلامی یک مؤسسه‌ی پژوهشی است. مؤسسه‌ای که محور پژوهش‌های خود را موضوعات بنیادی و به عبارت دقیق‌تر «آکادمیک» معرفی کرده است.

❖ آن چه از یک پژوهشگاه انتظار می‌رود چیست؟

❖ یک پژوهشکده بنیادی به عنوان خروجی چه چیز ارائه می‌نماید؟

❖ آیا اینترنت، به عنوان یک رسانه، وسیله‌ای برای انتشار خروجی‌ها نیست؟

فرهنگستان یک پژوهشگاه است. یک پژوهشگاه تنها محصولات پژوهشی برای عرضه دارد. محصولات پژوهشی در حقیقت نتایج مطالعات و بررسی‌های تیم‌ها و گروه‌های پژوهشی بر روی مواد خام پژوهشی هستند که در قالب متن‌های علمی (جزوه، کتاب، مقاله) ارائه گردیده‌اند. هر متن پژوهشی یک ضرورت پژوهشی داشته است که سبب انجام پژوهش شده است، یک موضوع پژوهش داشته است و یک هدف که پژوهش متکفل تحقق آن بوده است.

❖ مخاطب پژوهش‌های بنیادی و آکادمیک چه کسانی هستند؟

❖ مخاطب پژوهش‌های تخصصی چه کسانی‌اند؟

❖ مواد خام مورد نیاز متخصصین در پژوهش‌های تخصصی از کجا تأمین می‌شود؟

یک پژوهش بنیادی مخاطب خاص خود را دارد، نه مخاطب عام که مورد توجه انواع دیگر از پژوهش است. یک پژوهشگر در سطح پژوهش‌های تخصصی از محصولات و نتایج پژوهشی مطالعات و پژوهش‌های بنیادی استفاده می‌کند، به عنوان مواد خام پژوهش خود، و بر اساس آن مواد خام به نتایج پژوهش خود در موضوعات بسیار خرد و متکثر می‌رسد.

اگر پژوهشگر بنیادی مفهوم «نسبت» را معنا می‌کند و معادلات و ضرائب آن را تبیین می‌نماید، پژوهشگر تخصصی «نسبت» بین «سبزی» و «آب» در «خورش سبزی» را محاسبه و به مخاطب عام ارایه می‌دهد. بر اساس کدام تعریف از «نسبت»؟ او تعریف را از پژوهشگر بنیادی گرفته است.

مسئله است که نتایج پژوهش‌های بنیادی، اصولاً نه تنها لازم نیست که مقدور هم نیست برای مخاطب عام قابل فهم باشد! مخاطب او خواص هستند و در هر علمی خواص همان علم!

اما اگر یک پژوهشگر بنیادی، یا گروهی از پژوهشگران بنیادی، مفاهیم جدیدی را تعریف کرده باشند که مخاطب متخصص به جهت اعتیاد و استقرار ارتکاز نسبت به مفاهیم تعریف شده توسط پژوهشگران بنیادی قبلی، قدرت فهم و درک آن را نداشته باشد، چه باید کرد؟! آیا در این حالت وظیفه‌ای بر عهده‌ی پژوهشگر بنیادی حس می‌شود؟! این وظیفه اگر هست، چیست؟

آری...! وظیفه‌ای بر دوش خود حس می‌نماید، آن که دستی در تولید مفاهیم بنیادی جدید داشته است. به کدام دلیل؟ به همان دلیلی که بر اساس آن پژوهش کرد، به همان دلیل که تحقیق را آغاز کرد، به همان دلیل نسبت به ترجمه و توضیح و شرح آن محصولات و نتایج، به عبارت اُخری «تطبیق» آن‌ها، مسؤول است و احساس تکلیف می‌کند.

و درست در همین نقطه، درست در همین محل و در این مرحله از تفکر پژوهشی است که نوع ج ی از پژوهش نقاب از چهره بر می‌کشد و رُخ هویدا می‌نماید، تعریف جدیدی از پژوهش شکل می‌گیرد و «پژوهش تطبیقی» در سِلک انواع دیگر از پژوهش داخل می‌شود.

اما این که «پژوهش تطبیقی» چیست؟! بماند! مهم این است که بعد از تولید مفاهیم جدید،

تبيين آن مفاهيم به زبانی قابل فهم برای عرف متخصصين عصر، امری محرز و انکارناپذیر است.

در دفتر فرهنگستان، در دو سال اخیر، مطالعاتی صورت گرفته است و فیش‌هایی جمع‌آوری شده و منظم در کنار هم، تدوینی جدید، نگاهی نو به آثاری مانند: «اصول فلسفه و روش رئالیسم» و «نهایه الحکمه» علامه، «لمعات المشرقیه» ی ملاصدرا و «منطق نوین»، «حلقات» شهید صدر و «کفایه» ی مرحوم آخوند، «منطق صوری» خوانساری و «رهبر خرد» شهابی. با چه هدفی؟! با هدف ترجمه‌ی مفاهیم بنیادی فرهنگستان به زبان متخصصین عصر! به زبان کسانی که متکفل پژوهش‌های بنیادی عصر خود بودند و یا مصرف‌کنندگان این پژوهش‌ها، که در هر دو صورت، زبان این آثار زبان قوم است، زبانی که متخصصین به آن می‌نویسند و می‌خوانند. زبانی که امروز بدان تفاهم خواص اهل علم صورت می‌پذیرد و ارتکازات‌شان بر آن اساس شکل گرفته است.

محصولات این دو سال مطالعه و فیش‌برداری در نمایشگاه سال ۸۱ حوزه ارایه شد. بیش از ۳۰ جزوه که تنها بخش کوچکی از نتایج این پژوهش‌ها بوده‌اند. اصل نتایج پژوهشی به دست آمده در متن بیش از ۸۰ عدد نواری است که در این بازه‌ی زمانی از جلسات گمانه‌زنی و مباحثه‌ها و نتیجه‌گیری‌ها ضبط شده و نگاه داشته شده است.

طرحی که به استحضار شما می‌رسد، به هدف تبدیل این پژوهش‌ها به خروجی‌های استاندارد پژوهشی و قراردادن آن‌ها بر روی شبکه جهانی است.

محصول یک دستگاه پژوهشی نتایج پژوهشی است. نتایجی که به زبان قوم نباشد، قابل استفاده برای خواص ایشان نخواهد بود. پژوهش تطبیقی مفاهیم تولید شده را ضمن قیاس با مفاهیم موجود ارزش‌گذاری می‌نماید و مخاطب خاص با مقایسه‌ی نظریه‌ها و این دیدگاه‌هاست که خود، بدون نیاز به آموزش و یادگیری اصطلاحات جدید، توان تشخیص قول یا اقوال قوی‌تر را خواهد داشت.

ما نیز تنها می‌خواهیم پژوهش‌های تطبیقی صورت گرفته را عرضه کنیم! پژوهش‌هایی که مخاطب خاص دارند و قدرت تفاهم با ایشان را.

— تشریح هدف:

این پایگاه (Site) یک بانک اطلاعات الکترونیکی صوتی نیست، مجموعه‌ای است از جزوات، کتب، جداول، نمودارها و فیش‌هایی که خروجی‌های پژوهش‌های تطبیقی دو سال اخیر محسوب می‌شوند. آن چه در طرح ما قرار می‌گیرد و به دنبال توضیح آنیم، بدون تعقید و پیچیدگی‌های ادبی به صورت نکاتی ذیل به استحضار می‌رسد:

۱. ۸۰ عدد نوار وجود دارد.
۲. محتوای این نوارها تولید گمانه، بررسی فیش‌ها و نتیجه‌گیری‌هاست.
۳. تمامی نوارها به صورت مباحثاتی و گروهی است.
۴. این نوارها پیاده، ویراست و عنوان‌گذاری می‌شوند.
۵. جزوات کامل تبدیل به متون الکترونیکی شده وارد بانک اطلاعات می‌گردند.
۶. نرم‌افزار اینترنتی قدرتمندی نمایش این اطلاعات را بر عهده می‌گیرد.
۷. و امکان جستجوی پیشرفته در این متون را پدید می‌آورد.
۸. نظم بحث‌ها بر اساس «مبادی، مبانی، نتایج» می‌باشد.
۹. همه‌ی عناوین «ضرورت، موضوع، هدف» درون مبادی مورد بررسی و دقت قرار گرفته در محصولات به آن‌ها پرداخته شده است.

— برآورد هزینه:

هزینه‌ی مراحل کار به شرح ذیل پیش‌بینی می‌شود:

۱. پیاده هر نوار ----- ۳۰,۰۰۰ ریال
۲. ویرایش هر پیاده نوار ----- ۳۵,۰۰۰ ریال
۳. فهرست‌زدن و عنوان‌گذاری هر جزوه ----- ۳۵,۰۰۰ ریال
۴. تایپ هر جزوه ----- ۲۰,۰۰۰ ریال
۵. تبدیل هر نوار به جزوه ----- ۱۲۰,۰۰۰ ریال
۶. هزینه‌ی جزوه کردن تمام نوارها ----- ۹,۶۰۰,۰۰۰ ریال +
۷. تهیه نرم‌افزار نمایش و جستجوی اطلاعات ----- ۱۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال +

۸. هزینه‌ی فضا و سایر خدمات میزبانی ----- ۵۰۰,۰۰۰ ریال +

جمع کل هزینه‌های پیش‌بینی شده ----- ۲۴,۱۰۰,۰۰۰ ریال =

— برآورد زمان:

فعالیت‌هایی که باید در این طرح انجام گیرند و ترتیب آن‌ها چندان پیچیدگی ندارد و در نمودار «Gant chart» ذیل به روشنی نشان داده شده است:

روز	دوره	فعالیت
۱۸۰		۱ پیاده‌نوار
۱۸۰		۲ ویرایش متون پیاده‌شده
۱۸۰		۳ فهرست‌زدن و عنوان‌گذاری جزوات
۱۸۰		۴ تایپ و حروف‌چینی جزوات
۶۰		۵ طراحی نرم‌افزار نمایش و جستجو
۲		۶ انتقال اطلاعات بر روی اینترنت
۱		۷ تست و کنترل

همان‌گونه که دیده می‌شود، زمان کل پروژه ۱۹۰ روز پیش‌بینی شده است.

— تیرک‌های سیاه در نمودار فوق دوره‌ی انجام هر فعالیت را به تخمین نشان می‌دهند.

— هر مستطیل در نمودار به منزله‌ی یک هفته و نیم است.

— چهار فعالیت نخست به فاصله‌ی یک هفته از یکدیگر آغاز خواهند شد.

— اندکی توضیح:

توجه به نکات ذیل ضروری به نظر می‌رسد:

۱. چهار عملی که باید برای تبدیل یک نوار به جزوه صورت پذیرد همزمان خواهند بود تا صرفه‌جویی در وقت صورت گیرد. ولی یک هفته فاصله آغازین (shift) بین آن‌ها لحاظ شده است که برای تحویل گرفتن و تحویل دادن منابع لازم است.
۲. منظور از نرم‌افزار در این طرح صفحاتی از نوع «DHTML» است که امکان استفاده از بانک اطلاعاتی جزوات پژوهشی را هم بر اساس موضوعات و زمان از طریق فلوچارت پژوهش و هم بر اساس جستجو فراهم نماید و کاربر را به جزوه‌ی پژوهشی مربوطه پیوند (Link) دهد. این صفحات هم برای صرفه‌جویی در فضا و هم به جهت وجود مدیریت متمرکز که امکان تغییر آسان و کم‌هزینه‌ی عناوین سایت و موضوعات و سایر عناصر را می‌دهد، باید به صورت برنامه‌نویسی سمت سرویس‌دهنده (ServerSide Scripting) طراحی شود.
۳. متن جزوات در بانک اطلاعات نگهداری می‌شود که این مطلب امکان جستجوی سریع و به صورت تمام‌متن (fulltext) را در آن‌ها پدید می‌آورد. ضمن این که ویرایش و احیاناً جابه‌جایی‌های بعدی اطلاعات، یا کاهش و افزایش را بسیار آسان خواهد نمود.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته